

Sutra je Međunarodni dan zaštite okoliša

Svjetski dan zaštite okoliša utemeljili su Ujedinjeni narodi 1972. godine, a tradicionalno se u svijetu obilježava svakog 5. lipnja.

Ovogodišnji moto Dana zaštite okoliša je

(Raz)misli - (Po)jedi - Očuvaj/Štedi ("Think - Eat - Save")

Prema podacima Organizacije za hranu i poljoprivredu UN-a (Food and Agriculture Organization - FAO) svake se godine u svijetu baca 1,3 milijuna tona hrane! U isto vrijeme veliki je broj gladnih i pothranjenih, a više od 20.000 djece u dobi ispod 5 godina umire od gladi širom svijeta. Bacanje hrane u otpad je veliki gubitak i rasipanje prirodnih resursa te u značajnoj mjeri doprinosi sve izraženijim negativnim utjecajima kojima čovjek pritišće na globalni okoliš.

Akcija "misli - jedi - čuvaj" usmjerena je stoga na smanjenje gubitaka hrane koju bacamo u otpad i na mijenjanje životnog stila koji dovodi do takvih negativnih i po okoliš, prirodu i čovječanstvo neprihvatljivih i neodrživih trendova.

Stoga se Primorsko-goranska županija, kako je uobičajeno, prigodnim plakatom pridružuje obilježavanju Dana zaštite okoliša u skladu s motom pod kojim se u svijetu obilježava taj dan.

Osim toga, u godini u kojoj obilježava svoju 20. obljetnicu, Primorsko-goranska županija uoči Dana zaštite okoliša otvara retrospektivnu izložbu plakata pripremljenih proteklih godina, čime želi naglasiti kontinuitet razmišljanja i djelovanja u vezi s brojnim i raznolikim temama tijekom protekla dva desetljeća.

U povodu Međunarodnog dana zaštite okoliša - 5. lipnja i Međunarodnog dana oceana - 8. lipnja, Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša, Upravni odjel za pomorstvo, promet i turizam i županijska Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode "Priroda" najavljuju sljedeća događanja:

- Otvorenje izložbe *Plakati Primorsko-goranske županije na temu Međunarodnog dana zaštite okoliša - retrospektiva*, dana 4. lipnja u Villi Angiolini (Hrvatski muzej turizma) u Opatiji, s početkom u 11 sati
- Radionica "Ekološki otisak" za učenike Osnovne škole "Nikola Tesla" Rijeka, dana 4. lipnja u Villi Angiolini (nakon otvorenja izložbe)
- Akcija čišćenja obale i podmorja otoka Sv. Marko, 5. lipnja s početkom u 12 sati, u organizaciji Županijskog operativnog centra za provedbu Plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Primorsko-goranskoj županiji

Imajmo na umu da sadašnjim negativnim globalnim trendovima u načinu gospodarenja hranom doprinosimo i mi našim svakodnevnim ponašanjem. Stoga razmislimo prije nego što (po)jedemo i pomognimo očuvati naš okoliš!

DAN ZAŠTITE OKOLIŠA **5. LIPNJA 2013.**

Danas je Međunarodni dan zaštite okoliša

Nadovezujući se na obilježavanje Međunarodnog dana okoliša, čija je ovogodišnja tema hrana i pažljiv (štedljiv) odnos prema tom, uz svježu vodu, najvažnijem resursu na Zemlji, ali, ujedno, uz obilježavanje Međunarodnog dana oceana 8. lipnja, želimo skrenuti pažnju da je na području Primorsko-goranske županije Javna ustanova „Priroda“ 2013. godine započela provedbu Projekta MedMPAnet, kao pilot projekta za Hrvatsku.

Zaštita mora i morskih staništa u Primorsko-goranskoj županiji

U ožujku ove godine Javna ustanova „Priroda“ započela je s provedbom MedMPAnet projekta – punim nazivom: „Razvoj mreže zaštićenih morskih i priobalnih područja Sredozemlja potporom uspostavi novih i upravljanju zaštićenim morskim i priobalnim područjima“. Projekt se provodi na području Primorsko-goranske županije kao pilot projekt za Hrvatsku, a u suradnji s Ministarstvom za zaštitu okoliša i prirode i Državnim zavodom za zaštitu prirode. Cilj je projekta na lokalnoj i državnoj razini ojačati i unaprijediti upravljanje zaštićenim morskim područjima kroz nadopunjavanje znanja o ekologiji i ribarstvu zaštićenih morskih područja.

Zašto zaštićena područja u moru?

Postojanje zaštićenih područja u moru od velike je važnosti za očuvanje prirodnih vrijednosti našeg podmorja, prirodnih resursa koje koristimo, a u ovom konkretnom slučaju Projekta MedMPAnet prvenstveno ribolovnog fonda. Naime, ljudi koji žive na području Primorsko-goranske županije, žive velikim dijelom od mora i njegovih bogatstava. Većina stanovnika i turista koji posjete naše područje ima naviku konzumiranja ribe i ostalih morskih plodova. Očuvanje biološke raznolikosti važno je za zdravije ekosustava, prema tome i za njegovo funkcioniranje, a time i očuvanje morskih resursa. Stanište koje ribi i ostalim morskim organizmima može priskrbiti sklonište, izvor hrane i mjesto za odlaganje mrijesta (mjesto gdje nedorasla riba može sigurno stasati u doraslu ribu) važno je očuvati radi očuvanja ribolovnog fonda.

Zašto je, primjerice, posidonija važna?

Posidonija oceanica je morska cvjetnica. Endem je Sredozemlja. Tvori livade koje vrve mnoštvom raznolikih oblika života, te su kao takve izvor hrane za mnoge vrste, sklonište i mjesto gdje se riba mrijesti. Nažalost, danas su livade posidonije pod velikim pritiskom raznih ljudskih aktivnosti, onečišćenja i drugih faktora koji je istiskuju. Istraživanje u sklopu ovog projekta pružiti će informacije o rasprostranjenosti ovog specifičnog tipa staništa, ali i drugih, od osobite važnosti za očuvanje morskih bogatstava na području akvatorija Primorsko-goranske županije.

Čemu takva istraživanja?

Katkad ono što ne znamo u nama izaziva strah ili podojnost. No samo sveobuhvatnim upoznavanjem možemo shvatiti kako funkcioniraju složeni odnosi morskih staništa, kako pomoći očuvati i unaprijediti izvore hrane i učvrstiti naše mjesto u svemu tome koje nam daje održivost i sigurnost opstanka. Rezultati istraživanja, dobiveni posebice tijekom ovog projekta, trebali bi nadopuniti naša znanja i razumijevanje morskih ekosustava i dinamike ribarstva na način da se očuva optimalno funkcioniranje morskih staništa, a tako i ribolovni fond.

Tekst: Ivana Rogić, mag. oecol. et prot. nat. i mr. sc. Marko Randić

Velika vrijednost otoka Ilovika su bogata staništa posidonije

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša

Priroda
Javna ustanova